

Кафедра: Економіки, фінансів та менеджменту

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни: Фінанси

на тему: «Фінансові ресурси підприємств, особливості їх формування та використання»

Студент 2 курсу
Жовтун Артем Сергійович
(прізвище та ініціали)

Групи ІН34-9-24-Б1ФБС-Н (4,0д)
(шифр і найменування спеціальності)

Напряму підготовки (спеціальності):

Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок

Науковий керівник:

Огороднік Тетяна Дмитрівна

Оцінка: _____

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ ECTS _____

Члени комісії

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА	
1.1. Сутність, економічний зміст та класифікація фінансових ресурсів підприємства.....	5
1.2. Особливості формування фінансових ресурсів підприємства.....	9
1.3. Напрями та ефективність використання фінансових ресурсів підприємства.....	14
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ НА ПРИКЛАДІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ЕКОТЕХ»	
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства та аналіз джерел формування фінансових ресурсів ТОВ «ЕКОТЕХ».....	20
2.2. Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів підприємства.....	24
2.3. Шляхи вдосконалення формування та використання фінансових ресурсів підприємства.....	29
ВИСНОВКИ.....	34
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	36

ВСТУП

У сучасних умовах розвитку економіки України важливе значення для ефективного функціонування підприємств мають фінансові ресурси, оскільки саме вони забезпечують здійснення господарської діяльності, реалізацію інвестиційних проєктів, виконання фінансових зобов'язань та отримання прибутку. Від достатності фінансових ресурсів, раціональності їх формування та ефективності використання залежить фінансова стійкість, платоспроможність і конкурентоспроможність підприємства на ринку.

Актуальність теми курсової роботи зумовлена тим, що в умовах економічної нестабільності, інфляційних процесів, посилення конкуренції та обмеженості фінансових можливостей підприємства змушені шукати ефективні шляхи формування та використання фінансових ресурсів. Раціональне управління фінансовими ресурсами сприяє підвищенню прибутковості підприємства, зміцненню його фінансового стану та забезпеченню стабільного розвитку в довгостроковій перспективі.

Метою курсової роботи є дослідження теоретичних основ фінансових ресурсів підприємства, особливостей їх формування та використання, а також проведення аналізу ефективності управління фінансовими ресурсами на прикладі ТОВ «ЕкоТех-Пром» та розробка пропозицій щодо їх удосконалення.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати такі завдання:

1. розкрити сутність та економічний зміст фінансових ресурсів підприємства;
2. охарактеризувати джерела формування фінансових ресурсів;
3. дослідити особливості використання фінансових ресурсів підприємства;
4. проаналізувати фінансовий стан та ефективність використання фінансових ресурсів ТОВ «ЕкоТех-Пром»;

5. визначити основні проблеми формування та використання фінансових ресурсів підприємства;
6. запропонувати напрями вдосконалення управління фінансовими ресурсами підприємства.

Об'єктом дослідження є процес формування та використання фінансових ресурсів підприємства.

Предметом дослідження є економічні відносини, що виникають у процесі формування, розподілу та використання фінансових ресурсів ТОВ «ЕкоТех-Пром».

У процесі написання курсової роботи були використані такі методи дослідження: метод аналізу та синтезу — для вивчення сутності фінансових ресурсів; порівняльний метод — для оцінки фінансових показників підприємства; статистичний метод — для аналізу динаміки показників; графічний метод — для наочного представлення результатів дослідження; метод узагальнення — для формування висновків і пропозицій.

Інформаційну базу дослідження становлять законодавчі та нормативно-правові акти України, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, підручники, навчальні посібники, статті з економічних видань, офіційні статистичні матеріали, а також умовні фінансові показники ТОВ «ЕкоТех-Пром».

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання запропонованих рекомендацій для підвищення ефективності формування та використання фінансових ресурсів підприємства, зміцнення його фінансової стійкості та покращення результатів господарської діяльності.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність, економічний зміст та класифікація фінансових ресурсів підприємства

У сучасних умовах ринкової економіки ефективне функціонування підприємства неможливе без достатнього обсягу фінансових ресурсів. Саме фінансові ресурси забезпечують здійснення виробничої діяльності, реалізацію інвестиційних програм, виконання фінансових зобов'язань та отримання прибутку. Вони є матеріальною основою діяльності будь-якого суб'єкта господарювання та визначають його фінансову стійкість, конкурентоспроможність і перспективи розвитку.

Фінансові ресурси підприємства є важливою економічною категорією, яка відображає систему грошових відносин, пов'язаних із формуванням, розподілом і використанням коштів у процесі господарської діяльності. У науковій літературі існують різні підходи до визначення сутності фінансових ресурсів. Найчастіше під фінансовими ресурсами розуміють сукупність грошових коштів, що перебувають у розпорядженні підприємства та використовуються для забезпечення його поточної діяльності, розвитку виробництва, виконання фінансових зобов'язань і соціальних потреб[3] .

Економічний зміст фінансових ресурсів полягає в тому, що вони виступають грошовою формою капіталу підприємства та забезпечують процес кругообігу коштів. У процесі господарської діяльності фінансові ресурси постійно перебувають у русі: вони формуються, розподіляються, використовуються та відновлюються. Саме завдяки ефективному управлінню фінансовими ресурсами підприємство має можливість забезпечувати стабільність виробничого процесу та отримувати прибуток.

Фінансові ресурси підприємства формуються на стадії створення підприємства, коли відбувається утворення статутного капіталу. У

подальшому їх обсяг збільшується за рахунок результатів господарської діяльності, залучення кредитних ресурсів, інвестицій, емісії цінних паперів та інших джерел фінансування. Від правильності формування структури фінансових ресурсів залежить ефективність функціонування підприємства, його фінансова незалежність та рівень ризику.

Важливе значення фінансових ресурсів проявляється у виконанні ними низки функцій. Насамперед вони забезпечують фінансування поточної діяльності підприємства, придбання сировини, матеріалів, оплати праці персоналу, здійснення розрахунків із контрагентами та державою. Крім того, фінансові ресурси спрямовуються на інвестиційну діяльність, оновлення основних засобів, впровадження нових технологій, розширення виробництва та підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Роль фінансових ресурсів у діяльності підприємства є надзвичайно важливою. Вони забезпечують:

- безперервність виробничого процесу;
- фінансову стабільність підприємства;
- своєчасне виконання фінансових зобов'язань;
- розвиток інвестиційної діяльності;
- отримання прибутку та підвищення рентабельності;
- соціальний розвиток підприємства.

Недостатність фінансових ресурсів негативно впливає на діяльність підприємства, оскільки може призвести до зниження обсягів виробництва, погіршення фінансового стану, виникнення заборгованості та втрати конкурентних позицій на ринку. Водночас надлишкове накопичення коштів без їх ефективного використання також є небажаним, оскільки знижує ефективність капіталу та рівень прибутковості підприємства.

Фінансові ресурси підприємства класифікують за різними ознаками залежно від джерел формування, форми власності, способу залучення та напрямів використання. Найбільш поширеною є класифікація за джерелами формування.

За джерелами формування фінансові ресурси поділяються на:

- власні;
- залучені;
- позикові.

Власні фінансові ресурси — це кошти, які належать підприємству на правах власності та постійно перебувають у його розпорядженні. Вони формують основу фінансової незалежності підприємства та забезпечують стабільність його діяльності. До власних фінансових ресурсів належать:

- статутний капітал;
- прибуток;
- амортизаційні відрахування;
- резервний капітал;
- додатковий капітал;
- цільове фінансування.

Статутний капітал є початковим джерелом формування фінансових ресурсів підприємства. Він створюється за рахунок внесків засновників і визначає мінімальний розмір майна підприємства. Від величини статутного капіталу залежить можливість підприємства розпочати господарську діяльність та забезпечити її фінансування на початковому етапі.

Одним із головних джерел власних фінансових ресурсів є прибуток підприємства. Прибуток характеризує кінцевий фінансовий результат діяльності підприємства та є основним джерелом самофінансування. Частина прибутку може спрямовуватися на розвиток виробництва, соціальні потреби, виплату дивідендів та формування резервів.

Важливу роль у формуванні фінансових ресурсів відіграють амортизаційні відрахування. Вони являють собою грошове вираження зносу основних засобів та накопичуються для їх відновлення. Амортизаційні кошти забезпечують можливість технічного переоснащення підприємства та підтримання виробничого потенціалу.

Залучені фінансові ресурси — це кошти, які надходять у розпорядження підприємства, але не потребують негайного повернення. До них належать:

- кошти від емісії акцій;
- пайові внески;
- бюджетне фінансування;
- благодійні внески;
- кредиторська заборгованість.

Залучення додаткових фінансових ресурсів дозволяє підприємству розширювати масштаби діяльності, реалізовувати інвестиційні проєкти та зміцнювати фінансовий потенціал. Однак надмірна залежність від зовнішніх джерел фінансування може підвищувати рівень фінансових ризиків[7].

Позикові фінансові ресурси — це кошти, які підприємство отримує у тимчасове користування на умовах повернення, строковості та платності. До позикових коштів належать:

- банківські кредити;
- фінансовий лізинг;
- комерційні кредити;
- облігаційні позики;
- інші види позикового капіталу.

Банківські кредити є одним із найбільш поширених джерел фінансування діяльності підприємств. Вони дозволяють оперативно залучати необхідні кошти для поповнення оборотного капіталу, придбання обладнання або реалізації інвестиційних проєктів. Проте використання кредитних ресурсів супроводжується необхідністю сплати відсотків, що збільшує фінансове навантаження на підприємство.

Співвідношення власних, залучених і позикових коштів формує структуру капіталу підприємства. Раціональна структура фінансових ресурсів забезпечує фінансову стійкість підприємства, знижує ризик неплатоспроможності та сприяє підвищенню ефективності діяльності.

Окрім класифікації за джерелами формування, фінансові ресурси класифікують також:

- за формою власності — державні, приватні, колективні;
- за напрямками використання — інвестиційні, операційні, соціальні;
- за терміном використання — короткострокові та довгострокові;
- за формою існування — грошові кошти, цінні папери, фінансові інвестиції.

Ефективне управління фінансовими ресурсами є одним із головних завдань фінансового менеджменту підприємства. Воно передбачає оптимізацію структури капіталу, забезпечення платоспроможності, підвищення прибутковості та мінімізацію фінансових ризиків. В умовах нестабільного економічного середовища підприємства повинні постійно вдосконалювати механізми формування та використання фінансових ресурсів, застосовувати сучасні методи фінансового планування та контролю.

Таким чином, фінансові ресурси підприємства є основою його функціонування та розвитку. Вони забезпечують здійснення господарської діяльності, реалізацію стратегічних цілей і підвищення ефективності роботи підприємства. Раціональне формування та використання фінансових ресурсів сприяє зміцненню фінансового стану підприємства, підвищенню його конкурентоспроможності та забезпеченню стабільного розвитку в сучасних економічних умовах.

1.2. Особливості формування фінансових ресурсів підприємства

Формування фінансових ресурсів підприємства є однією з найважливіших умов ефективного функціонування суб'єкта господарювання в сучасних економічних умовах. Саме фінансові ресурси забезпечують безперервність виробничого процесу, виконання фінансових зобов'язань, реалізацію інвестиційних проектів та отримання прибутку. Від раціональності

формування фінансових ресурсів залежить фінансова стійкість, платоспроможність і конкурентоспроможність підприємства.

У процесі господарської діяльності підприємство постійно потребує коштів для фінансування поточних витрат, придбання основних засобів, оновлення обладнання, виплати заробітної плати, сплати податків та здійснення інших витрат. Тому формування фінансових ресурсів є безперервним процесом, що охоплює залучення, розподіл і використання грошових коштів.

Механізм формування фінансових ресурсів підприємства являє собою систему економічних відносин, методів і форм створення необхідного обсягу фінансових ресурсів із різних джерел. Основною метою механізму формування фінансових ресурсів є забезпечення підприємства достатнім обсягом коштів для ефективного здійснення господарської діяльності та досягнення стратегічних цілей[10].

Процес формування фінансових ресурсів починається зі створення підприємства та формування статутного капіталу. На цьому етапі засновники вносять кошти, майно або інші активи, необхідні для початку діяльності. Надалі фінансові ресурси формуються за рахунок результатів господарської діяльності підприємства, прибутку, амортизаційних відрахувань, залучення інвестицій та кредитних ресурсів.

Механізм формування фінансових ресурсів включає кілька основних етапів:

- визначення потреби підприємства у фінансових ресурсах;
- вибір джерел фінансування;
- мобілізацію фінансових ресурсів;
- розподіл та використання коштів;
- контроль за ефективністю використання фінансових ресурсів.

Важливим елементом формування фінансових ресурсів є визначення оптимального співвідношення між власними та залученими коштами. Надмірна залежність від позикових ресурсів може призвести до зростання

фінансових ризиків, тоді як недостатній обсяг власного капіталу знижує фінансову стійкість підприємства.

Фінансові ресурси підприємства формуються за рахунок внутрішніх та зовнішніх джерел фінансування. Внутрішні джерела формування фінансових ресурсів створюються безпосередньо в процесі діяльності підприємства. Вони є найбільш стабільними та економічно вигідними, оскільки не потребують повернення або сплати відсотків.

До внутрішніх джерел фінансування належать:

- прибуток підприємства;
- амортизаційні відрахування;
- резервні фонди;
- доходи від реалізації майна;
- внутрішня кредиторська заборгованість.

Основним внутрішнім джерелом фінансових ресурсів є прибуток. Прибуток характеризує ефективність діяльності підприємства та виступає головним джерелом самофінансування. Частина прибутку спрямовується на розвиток виробництва, придбання нового обладнання, інноваційні проекти, соціальні заходи та формування резервів. Чим вищий рівень прибутковості підприємства, тим більшими є його можливості щодо самостійного фінансування діяльності.

Важливу роль у формуванні фінансових ресурсів відіграють амортизаційні відрахування. Вони являють собою грошове вираження зносу основних засобів та накопичуються для їх відновлення. Амортизаційні кошти дозволяють підприємству фінансувати оновлення виробничого обладнання, модернізацію основних фондів та підтримувати виробничий потенціал на належному рівні.

Перевагою внутрішніх джерел фінансування є фінансова незалежність підприємства, відсутність витрат на обслуговування боргу та зниження ризику неплатоспроможності. Однак внутрішні ресурси часто є обмеженими, особливо для підприємств із низьким рівнем прибутковості[6] .

Зовнішні джерела фінансування пов'язані із залученням коштів з боку інших суб'єктів господарювання, фінансових установ або держави. Вони дозволяють підприємству швидко збільшити обсяг фінансових ресурсів та реалізувати масштабні інвестиційні проекти.

До зовнішніх джерел фінансування належать:

- банківські кредити;
- інвестиції;
- емісія акцій;
- облігаційні позики;
- фінансовий лізинг;
- бюджетне фінансування;
- кредиторська заборгованість.

Одним із найбільш поширених зовнішніх джерел фінансування є банківський кредит. Кредити дають можливість підприємству оперативно залучити необхідні кошти для фінансування поточної діяльності або реалізації інвестиційних проектів. Проте використання кредитних ресурсів супроводжується необхідністю сплати відсотків та повернення позикових коштів у визначений термін.

Важливе значення для формування фінансових ресурсів мають інвестиції. Інвестори можуть вкладати кошти у розвиток підприємства з метою отримання прибутку в майбутньому. Інвестиції сприяють розширенню виробництва, впровадженню нових технологій та підвищенню конкурентоспроможності підприємства.

Емісія акцій також є джерелом формування фінансових ресурсів акціонерних товариств. Випуск акцій дозволяє залучати додатковий капітал без необхідності його повернення. Однак збільшення кількості акціонерів може впливати на структуру управління підприємством.

Особливий вплив на формування фінансових ресурсів мають прибуток, амортизація та кредити. Прибуток є основним показником ефективності діяльності підприємства та головним джерелом його розвитку. За рахунок

прибутку підприємство може фінансувати інвестиційні проекти, розширювати виробництво та зміцнювати фінансову стійкість[5].

Амортизаційні відрахування забезпечують відтворення основних засобів та підтримання технічного рівня виробництва. В умовах інфляції та швидкого морального зносу обладнання роль амортизаційних коштів значно зростає.

Кредитні ресурси дозволяють підприємству збільшувати обсяг фінансових ресурсів у короткий термін. Однак надмірне використання кредитів може призвести до погіршення фінансового стану підприємства, збільшення боргового навантаження та зниження платоспроможності.

На обсяг фінансових ресурсів підприємства впливає велика кількість внутрішніх та зовнішніх чинників. До основних чинників належать:

обсяги виробництва та реалізації продукції;

рівень прибутковості підприємства;

ефективність використання ресурсів;

податкова політика держави;

рівень інфляції;

стан кредитного ринку;

інвестиційна привабливість підприємства;

рівень конкуренції;

економічна ситуація в державі.

Зростання обсягів реалізації продукції сприяє збільшенню доходів підприємства та формуванню додаткових фінансових ресурсів. Водночас підвищення витрат виробництва або зниження попиту на продукцію можуть негативно впливати на фінансовий стан підприємства.

Важливим чинником є також державна податкова політика. Високий рівень податкового навантаження зменшує обсяг чистого прибутку підприємства та обмежує можливості самофінансування.

Суттєвий вплив на формування фінансових ресурсів має інфляція. В умовах інфляційних процесів зростають витрати підприємства, знецінюються грошові кошти та ускладнюється процес фінансового планування.

1.3. Напрями та ефективність використання фінансових ресурсів підприємства

Ефективне використання фінансових ресурсів є однією з головних умов стабільного функціонування та розвитку підприємства. У сучасних умовах господарювання підприємства повинні не лише забезпечувати формування достатнього обсягу фінансових ресурсів, а й раціонально їх використовувати для досягнення високих результатів діяльності. Від ефективності використання фінансових ресурсів залежить рівень прибутковості підприємства, його фінансова стійкість, конкурентоспроможність та можливість подальшого розвитку.

Фінансові ресурси підприємства використовуються для забезпечення всіх напрямів господарської діяльності. Вони є матеріальною основою виробничого процесу та забезпечують виконання поточних і стратегічних завдань підприємства. Основною метою використання фінансових ресурсів є забезпечення безперервності виробництва, отримання прибутку та підвищення рентабельності діяльності.

Напрями використання фінансових ресурсів підприємства залежать від виду діяльності, галузевих особливостей, масштабів виробництва та стратегічних цілей підприємства. Загалом фінансові ресурси спрямовуються на:

- фінансування поточної діяльності;
- інвестиційну діяльність;
- виконання фінансових зобов'язань;
- соціальний розвиток підприємства;

формування резервів та страхових фондів.

Одним із основних напрямів використання фінансових ресурсів є фінансування поточної діяльності підприємства. До поточних витрат належать витрати на придбання сировини та матеріалів, оплату праці персоналу, оплату енергоносіїв, транспортних послуг, оренди приміщень, податків та інших витрат, пов'язаних із виробництвом і реалізацією продукції. Забезпечення достатнього обсягу оборотних коштів дозволяє підтримувати безперервність виробничого процесу та своєчасно виконувати фінансові зобов'язання.

Важливим напрямом використання фінансових ресурсів є інвестиційна діяльність. Підприємства спрямовують кошти на придбання нового обладнання, модернізацію виробництва, впровадження інноваційних технологій, розширення виробничих потужностей та освоєння нових видів продукції. Інвестиції сприяють підвищенню продуктивності праці, зниженню собівартості продукції та зміцненню конкурентних позицій підприємства на ринку[12].

Значна частина фінансових ресурсів використовується для виконання фінансових зобов'язань підприємства перед державою, банками, постачальниками, працівниками та іншими суб'єктами господарювання. До таких витрат належать:

- сплата податків і зборів;
- погашення кредитів та сплата відсотків;
- розрахунки з постачальниками;
- виплата заробітної плати;
- сплата страхових внесків.

Своєчасне виконання фінансових зобов'язань є важливим показником платоспроможності та фінансової стабільності підприємства.

Окремим напрямом використання фінансових ресурсів є соціальний розвиток підприємства. Кошти можуть спрямовуватися на покращення умов праці працівників, соціальні виплати, медичне страхування, професійне

навчання персоналу та інші соціальні програми. Соціальна спрямованість фінансової політики сприяє підвищенню мотивації працівників та продуктивності праці.

Підприємства також формують резервні та страхові фонди для забезпечення фінансової безпеки та захисту від можливих ризиків. Резервні кошти використовуються у випадку непередбачених витрат, кризових ситуацій або зниження прибутковості підприємства.

Для оцінки ефективності використання фінансових ресурсів застосовують систему фінансових показників, які характеризують рівень прибутковості, ділової активності, фінансової стійкості та платоспроможності підприємства. Аналіз цих показників дозволяє визначити ефективність фінансової діяльності підприємства та виявити проблеми в управлінні фінансовими ресурсами.

Одним із найважливіших показників є рентабельність. Вона характеризує ефективність використання фінансових ресурсів та показує рівень прибутку, отриманого з кожної гривні вкладених коштів. Основними видами рентабельності є:

- рентабельність активів;
- рентабельність власного капіталу;
- рентабельність продукції;
- рентабельність продажів.

Рентабельність активів показує, наскільки ефективно підприємство використовує всі наявні ресурси для отримання прибутку. Рентабельність власного капіталу характеризує ефективність використання власних фінансових ресурсів підприємства.

Важливими показниками ефективності використання фінансових ресурсів є показники ліквідності та платоспроможності. Вони характеризують здатність підприємства своєчасно виконувати свої фінансові зобов'язання. До основних показників ліквідності належать:

1. коефіцієнт поточної ліквідності;
2. коефіцієнт швидкої ліквідності;
3. коефіцієнт абсолютної ліквідності.

Коефіцієнти фінансової стійкості дозволяють оцінити рівень фінансової незалежності підприємства та ступінь залежності від позикових коштів. Найбільш поширеними є:

1. коефіцієнт автономії;
2. коефіцієнт фінансової залежності;
3. коефіцієнт маневреності капіталу.

Для оцінки ефективності використання оборотних коштів застосовують показники оборотності:

- оборотність активів;
- оборотність дебіторської заборгованості;
- оборотність запасів;
- тривалість операційного циклу.

Прискорення оборотності фінансових ресурсів сприяє підвищенню ефективності діяльності підприємства та зменшенню потреби у додатковому фінансуванні.

Незважаючи на важливість ефективного використання фінансових ресурсів, у діяльності підприємств часто виникають проблеми управління фінансовими ресурсами. Однією з основних проблем є недостатність власних фінансових ресурсів. Багато підприємств працюють в умовах обмежених фінансових можливостей, що ускладнює оновлення основних засобів та реалізацію інвестиційних проєктів [9].

Серйозною проблемою є також висока залежність підприємств від позикового капіталу. Надмірне використання кредитів призводить до зростання фінансових витрат, збільшення боргового навантаження та ризику втрати платоспроможності.

Важливою проблемою є неефективне управління оборотними активами. Надлишкові запаси, значна дебіторська заборгованість та повільна оборотність коштів негативно впливають на фінансовий стан підприємства.

Негативний вплив на ефективність використання фінансових ресурсів мають:

- інфляційні процеси;
- нестабільність економічної ситуації;
- високий рівень податкового навантаження;
- недосконалість фінансового планування;
- недостатній рівень фінансового контролю.

В умовах сучасної економіки підприємства повинні застосовувати сучасні підходи до оптимізації фінансового забезпечення. Одним із найважливіших напрямів є впровадження системи фінансового планування та бюджетування. Бюджетування дозволяє підприємству прогнозувати доходи та витрати, контролювати рух грошових коштів і своєчасно виявляти фінансові проблеми.

Важливе значення має оптимізація структури капіталу підприємства. Раціональне співвідношення власних і позикових коштів дозволяє забезпечити фінансову стійкість та мінімізувати фінансові ризики.

Сучасні підприємства активно використовують методи фінансового менеджменту, спрямовані на:

1. підвищення прибутковості діяльності;
2. скорочення витрат;
3. прискорення оборотності коштів;
4. ефективне управління грошовими потоками;
5. мінімізацію фінансових ризиків.

Для покращення фінансового забезпечення підприємства застосовуються сучасні фінансові інструменти:

лізинг;

факторинг;
форфейтинг;
комерційний кредит;
фінансовий аутсорсинг.

Лізинг дозволяє підприємствам оновлювати основні засоби без значних одноразових витрат. Факторинг сприяє прискоренню обігу коштів за рахунок дострокового отримання коштів за дебіторською заборгованістю[7] .

Важливим напрямом оптимізації фінансового забезпечення є цифровізація фінансового управління. Використання сучасних інформаційних технологій дозволяє автоматизувати фінансовий аналіз, облік та контроль за використанням фінансових ресурсів.

Отже, ефективне використання фінансових ресурсів є важливою умовою стабільного функціонування та розвитку підприємства. Раціональний розподіл фінансових ресурсів, ефективне управління грошовими потоками, оптимізація структури капіталу та застосування сучасних фінансових інструментів сприяють підвищенню прибутковості підприємства, зміцненню його фінансової стійкості та забезпеченню конкурентоспроможності в сучасних економічних умовах.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ НА ПРИКЛАДІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ЕКОТЕХ»

2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства та аналіз джерел формування фінансових ресурсів ТОВ «ЕкоТех»

ТОВ «ЕкоТех» є умовним підприємством, діяльність якого спрямована на виробництво та реалізацію екологічного обладнання й сучасних технологічних рішень для промислових та комунальних підприємств. Підприємство функціонує в умовах конкурентного ринкового середовища та здійснює господарську діяльність з метою отримання прибутку, забезпечення стабільного фінансового розвитку та зміцнення власних ринкових позицій.

Підприємство було створене у 2018 році у формі товариства з обмеженою відповідальністю. Організаційно-правова форма дозволяє забезпечувати ефективне управління фінансовими ресурсами, залучати інвестиції та здійснювати господарську діяльність відповідно до чинного законодавства України. Основною метою діяльності підприємства є виробництво конкурентоспроможної продукції, задоволення потреб споживачів та отримання стабільного прибутку[8].

Основними видами діяльності ТОВ «ЕкоТех» є:

1. виробництво енергозберігаючого обладнання;
2. виготовлення систем очищення води та повітря;
3. реалізація екологічних технологій для підприємств;
4. монтаж та обслуговування обладнання;
5. оптова торгівля технічним обладнанням;
6. консультування у сфері енергозбереження та екологічної безпеки.

Підприємство постійно вдосконалює виробничі процеси, впроваджує сучасні технології та здійснює оновлення основних засобів. Це сприяє

підвищенню якості продукції, збільшенню обсягів реалізації та зміцненню фінансового стану підприємства.

Для оцінки фінансового стану підприємства важливе значення має аналіз структури капіталу. Структура капіталу характеризує співвідношення власних і позикових коштів, які використовуються у процесі діяльності підприємства.

Таблиця 2.1

Структура капіталу ТОВ «ЕкоТех» у 2023–2025 рр.

Показник	2023 р.	2024 р.	2025 р.
Власний капітал, тис. грн	5200	6100	7200
Позиковий капітал, тис. грн	3100	3100	3600
Усього капіталу, тис. грн	8300	9500	10800
Частка власного капіталу, %	62,7	64,2	66,7
Частка позикового капіталу, %	37,3	35,8	33,3

Дані таблиці свідчать про позитивну тенденцію у структурі капіталу підприємства. Частка власного капіталу протягом досліджуваного періоду зросла з 62,7 % до 66,7 %, що свідчить про підвищення фінансової незалежності підприємства. Водночас частка позикового капіталу поступово зменшується, що позитивно впливає на фінансову стійкість та знижує ризик неплатоспроможності.

Зростання власного капіталу відбулося переважно за рахунок збільшення нерозподіленого прибутку підприємства. Це свідчить про ефективність господарської діяльності та раціональне використання фінансових ресурсів.

Важливим етапом дослідження є оцінка динаміки доходів, витрат та прибутку підприємства.

Таблиця 2.2

Динаміка основних фінансових показників ТОВ «ЕкоТех» у 2023–2025 рр.

Показник	2023 р.	2024 р.	2025 р.
Чистий дохід від реалізації, тис. грн	12500	14800	17100
Собівартість продукції, тис. грн	9100	10500	11800
Валовий прибуток, тис. грн	3400	4300	5300
Чистий прибуток, тис. грн	1450	1820	2380
Рентабельність діяльності, %	11,6	12,3	13,9

Аналіз наведених показників свідчить про позитивну динаміку фінансових результатів діяльності підприємства. Чистий дохід від реалізації продукції у 2025 році зріс на 4600 тис. грн порівняно з 2023 роком. Це пов'язано зі збільшенням обсягів виробництва, розширенням ринків збуту та підвищенням попиту на продукцію підприємства.

Водночас спостерігається зростання собівартості продукції, що зумовлено підвищенням цін на сировину, енергоносії та транспортні послуги. Незважаючи на це, підприємству вдалося забезпечити зростання валового та чистого прибутку.

Чистий прибуток підприємства у 2025 році становив 2380 тис. грн, що на 930 тис. грн більше порівняно з 2023 роком. Це свідчить про підвищення ефективності господарської діяльності та раціональне управління фінансовими ресурсами.

Рентабельність діяльності підприємства також має позитивну тенденцію до зростання. Якщо у 2023 році вона становила 11,6 %, то у 2025 році — 13,9 %. Це свідчить про підвищення прибутковості діяльності підприємства та ефективності використання фінансових ресурсів.

Важливе значення для оцінки фінансового стану підприємства має аналіз джерел формування фінансових ресурсів. Формування фінансових ресурсів ТОВ «ЕкоТех» здійснюється за рахунок власних, залучених та позикових коштів.

Таблиця 2.3

Джерела формування фінансових ресурсів ТОВ «ЕкоТех» у 2025 р.

Джерела фінансових ресурсів	Сума, тис. грн	Частка, %
Статутний капітал	3000	27,8
Нерозподілений прибуток	4200	38,9
Амортизаційні відрахування	1100	10,2
Банківські кредити	2500	23,1
Усього	10800	100

Аналіз джерел формування фінансових ресурсів свідчить про те, що основну частину фінансових ресурсів підприємства становлять власні кошти. Найбільшу питому вагу займає нерозподілений прибуток — 38,9 %, що характеризує підприємство як фінансово стійке та прибуткове.

Важливу роль у формуванні фінансових ресурсів відіграють амортизаційні відрахування, які використовуються для оновлення основних засобів та модернізації виробництва. Частка амортизаційних коштів становить 10,2 %.

Позикові кошти представлені банківськими кредитами, частка яких становить 23,1 %. Підприємство використовує кредитні ресурси для фінансування інвестиційних проєктів та поповнення оборотного капіталу. Водночас рівень кредитного навантаження залишається помірним, що позитивно впливає на фінансову стабільність підприємства.

Проведений аналіз дозволяє зробити висновок, що ТОВ «ЕкоТех» має достатній рівень фінансової стійкості та ефективно формує фінансові ресурси. Позитивна динаміка доходів і прибутку свідчить про ефективність діяльності підприємства та раціональне управління фінансовими ресурсами. Разом із тим підприємству доцільно продовжувати роботу щодо оптимізації структури капіталу, підвищення рентабельності діяльності та зниження залежності від зовнішніх джерел фінансування.

2.2. Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів підприємства

Ефективність використання фінансових ресурсів є одним із ключових показників діяльності підприємства, оскільки саме вона визначає рівень прибутковості, фінансової стійкості та конкурентоспроможності суб'єкта господарювання. Раціональне використання фінансових ресурсів забезпечує стабільне функціонування підприємства, своєчасне виконання фінансових зобов'язань та створює умови для подальшого розвитку.

Для оцінки ефективності використання фінансових ресурсів ТОВ «ЕкоТех» необхідно провести аналіз фінансового стану підприємства, дослідити показники ліквідності, рентабельності та фінансової стійкості, проаналізувати рух грошових коштів, а також визначити основні проблеми у сфері управління фінансовими ресурсами[10].

Фінансовий стан підприємства характеризує його здатність здійснювати господарську діяльність, своєчасно виконувати фінансові зобов'язання та забезпечувати стабільний розвиток. Аналіз фінансового стану дозволяє оцінити рівень забезпеченості підприємства фінансовими ресурсами, ефективність їх використання та рівень фінансових ризиків.

Для оцінки фінансового стану підприємства проаналізуємо основні фінансові показники.

Таблиця 2.4

Основні показники фінансового стану ТОВ «ЕкоТех» у 2023–2025 рр.

Показник	2023 р.	2024 р.	2025 р.
Власний капітал, тис. грн	5200	6100	7200
Оборотні активи, тис. грн	3900	4500	5200
Поточні зобов'язання, тис. грн	2100	2300	2500
Чистий прибуток, тис. грн	1450	1820	2380
Грошові кошти, тис. грн	820	970	1240

Дані таблиці свідчать про позитивну динаміку основних показників фінансового стану підприємства. Збільшення власного капіталу та оборотних активів свідчить про розширення фінансових можливостей підприємства та підвищення рівня його фінансової незалежності. Зростання чистого прибутку підтверджує ефективність господарської діяльності та раціональне використання фінансових ресурсів.

Важливе значення для оцінки ефективності використання фінансових ресурсів мають показники ліквідності. Вони характеризують здатність підприємства своєчасно погашати свої поточні зобов'язання.

Таблиця 2.5

Показники ліквідності ТОВ «ЕкоТех» у 2023–2025 рр

Показник	Нормативне значення	2023	2024	2025
Коефіцієнт ліквідності поточної	>1,0	1,86	1,96	2,08
Коефіцієнт ліквідності швидкої	0,7–1,0	0,91	1,02	1,14
Коефіцієнт ліквідності абсолютної	0,2–0,3	0,39	0,42	0,50

Аналіз показників ліквідності свідчить про достатній рівень платоспроможності підприємства. Коефіцієнт поточної ліквідності протягом досліджуваного періоду перевищує нормативне значення, що вказує на здатність підприємства своєчасно виконувати поточні фінансові зобов'язання.

Коефіцієнт швидкої ліквідності також має позитивну тенденцію до зростання, що свідчить про підвищення фінансової стабільності підприємства. Значення коефіцієнта абсолютної ліквідності перевищує нормативний рівень, а це означає, що підприємство має достатній обсяг грошових коштів для погашення короткострокових зобов'язань.

Для оцінки ефективності використання фінансових ресурсів важливе значення мають показники рентабельності.

Таблиця 2.6

Показники рентабельності ТОВ «ЕкоТех» у 2023–2025 рр.

Показник	2023 р.	2024 р.	2025 р.
Рентабельність активів, %	17,5	19,2	22,0
Рентабельність власного капіталу, %	27,9	29,8	33,1
Рентабельність продажів, %	11,6	12,3	13,9

Показники рентабельності мають позитивну динаміку, що свідчить про зростання ефективності використання фінансових ресурсів підприємства. Рентабельність активів у 2025 році становила 22 %, що свідчить про ефективне використання майна підприємства для отримання прибутку.

Рентабельність власного капіталу зросла до 33,1 %, що характеризує високий рівень ефективності використання власних фінансових ресурсів підприємства. Зростання рентабельності продажів свідчить про підвищення

прибутковості реалізації продукції та зниження негативного впливу витрат на фінансовий результат.

Важливим елементом оцінки фінансового стану підприємства є аналіз фінансової стійкості.

Таблиця 2.7

Показники фінансової стійкості ТОВ «ЕкоТех» у 2023–2025 рр.

Показник	Норматив	2023 р.	2024 р.	2025 р.
Коефіцієнт фінансової залежності	>0,5	0,63	0,64	0,67
Коефіцієнт фінансової залежності	<0,5	0,37	0,36	0,33
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,2–0,5	0,31	0,34	0,38

Показники фінансової стійкості відповідають нормативним значенням та свідчать про достатній рівень фінансової незалежності підприємства. Коефіцієнт автономії перевищує нормативне значення, що характеризує переважання власного капіталу у структурі фінансових ресурсів.

Зниження коефіцієнта фінансової залежності свідчить про поступове зменшення залежності підприємства від позикових коштів. Коефіцієнт маневреності власного капіталу має позитивну тенденцію до зростання, що характеризує підвищення гнучкості використання власних фінансових ресурсів.

Для оцінки ефективності управління фінансовими ресурсами необхідно проаналізувати рух грошових коштів підприємства.

Таблиця 2.8

Рух грошових коштів ТОВ «ЕкоТех» у 2025 р.

Показник	Сума, тис. грн
Надходження від реалізації продукції	17100
Інші операційні надходження	949

Усього надходжень	18040
Оплата постачальникам	10200
Виплата заробітної плати	2850
Сплата податків	1480
Погашення кредитів та відсотків	970
Інші витрати	930
Усього витрат	16430
Чистий рух грошових коштів	1610

Аналіз руху грошових коштів свідчить про позитивний чистий грошовий потік підприємства. Це означає, що підприємство забезпечує перевищення надходжень над витратами та має достатній рівень ліквідності для здійснення поточної діяльності.

Разом із позитивними результатами аналізу були виявлені окремі проблеми у використанні фінансових ресурсів підприємства. Однією з проблем є зростання витрат на виробництво продукції, що пов'язано з підвищенням цін на сировину, енергоносії та транспортні послуги. Це може негативно впливати на рівень прибутковості підприємства у майбутньому.

Іншою проблемою є залежність підприємства від банківських кредитів при фінансуванні окремих інвестиційних проектів. Хоча рівень кредитного навантаження залишається помірним, збільшення відсоткових ставок може призвести до зростання фінансових витрат.

Певні ризики також пов'язані зі збільшенням дебіторської заборгованості, що може уповільнювати оборотність грошових коштів та знижувати рівень ліквідності підприємства.

Проведене дослідження дозволяє зробити висновок, що ТОВ «ЕкоТех» ефективно використовує фінансові ресурси та має достатній рівень фінансової стійкості. Підприємство характеризується позитивною динамікою доходів, прибутку та показників рентабельності. Показники ліквідності та фінансової стійкості відповідають нормативним значенням, що свідчить про стабільний фінансовий стан підприємства.

Разом із тим підприємству доцільно приділяти більше уваги оптимізації витрат, підвищенню ефективності управління дебіторською заборгованістю та зниженню залежності від зовнішніх джерел фінансування. Реалізація цих заходів сприятиме підвищенню ефективності використання фінансових ресурсів та зміцненню конкурентних позицій підприємства.

2.3. Шляхи вдосконалення формування та використання фінансових ресурсів підприємства

У сучасних умовах господарювання ефективне формування та використання фінансових ресурсів є необхідною умовою стабільного розвитку підприємства. Високий рівень конкуренції, нестабільність економічного середовища, інфляційні процеси та зміни на фінансовому ринку вимагають від підприємств постійного вдосконалення системи управління фінансовими ресурсами. Раціональне управління фінансовими ресурсами сприяє підвищенню прибутковості діяльності, забезпеченню платоспроможності та зміцненню фінансової стійкості підприємства[9] .

Проведений аналіз діяльності ТОВ «ЕкоТех» показав, що підприємство має позитивні результати діяльності, однак потребує вдосконалення окремих напрямів фінансового управління. Зокрема, необхідно підвищити ефективність використання фінансових ресурсів, оптимізувати структуру капіталу, знизити рівень витрат та прискорити оборотність коштів.

Одним із основних напрямів підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами є вдосконалення системи фінансового планування. Фінансове планування дозволяє підприємству визначати потребу у фінансових ресурсах, прогнозувати доходи та витрати, контролювати рух грошових коштів і своєчасно реагувати на можливі фінансові ризики.

Для підвищення ефективності фінансового управління ТОВ «ЕкоТех» доцільно:

- впровадити систему бюджетування;
- здійснювати регулярний фінансовий аналіз;
- удосконалити систему контролю за витратами;
- підвищити ефективність управління оборотними активами;
- забезпечити оптимізацію грошових потоків.

Запровадження системи бюджетування дозволить підприємству більш ефективно планувати використання фінансових ресурсів та контролювати виконання фінансових планів. Бюджетування сприятиме своєчасному виявленню відхилень між плановими та фактичними показниками й дозволить оперативно приймати управлінські рішення.

Важливим напрямом удосконалення фінансової діяльності є оптимізація структури капіталу підприємства. Раціональне співвідношення власних і позикових коштів забезпечує фінансову стійкість підприємства та знижує ризик неплатоспроможності.

На сучасному етапі ТОВ «ЕкоТех» має достатній рівень фінансової незалежності, однак частка позикового капіталу залишається досить значною. З метою оптимізації структури капіталу підприємству рекомендується: збільшити частку власного капіталу за рахунок нерозподіленого прибутку; обмежити використання короткострокових кредитів;

залучати довгострокові інвестиції; знизити рівень кредитного навантаження; забезпечити ефективне використання позикових коштів.

Збільшення частки власного капіталу дозволить підприємству зміцнити фінансову стійкість та знизити залежність від зовнішніх джерел фінансування. Водночас використання довгострокових інвестицій сприятиме реалізації інноваційних проєктів та оновленню виробничої бази.

Важливим напрямом удосконалення фінансової діяльності є підвищення прибутковості підприємства. Для цього необхідно забезпечити зростання доходів та зниження витрат виробництва.

Основними заходами щодо підвищення прибутковості діяльності ТОВ «ЕкоТех» можуть бути:

1. розширення асортименту продукції;
2. освоєння нових ринків збуту;
3. впровадження енергозберігаючих технологій;
4. автоматизація виробничих процесів;
5. скорочення адміністративних витрат;
6. підвищення продуктивності праці.

Впровадження сучасних технологій дозволить підприємству знизити собівартість продукції та підвищити конкурентоспроможність. Автоматизація виробничих процесів сприятиме скороченню витрат на оплату праці та підвищенню ефективності використання ресурсів.

Для зміцнення платоспроможності підприємству доцільно вдосконалити систему управління дебіторською заборгованістю. Значний обсяг дебіторської заборгованості уповільнює оборотність грошових коштів та негативно впливає на ліквідність підприємства.

З метою підвищення платоспроможності рекомендується:

- скоротити терміни погашення дебіторської заборгованості;
- посилити контроль за розрахунками з покупцями;
- застосовувати штрафні санкції за прострочення платежів;
- використовувати систему знижок для своєчасної оплати;
- оптимізувати обсяги запасів.

Ефективне управління оборотними активами дозволить підприємству прискорити обіг коштів та зменшити потребу у додатковому фінансуванні.

У сучасних умовах важливим напрямом удосконалення фінансового забезпечення підприємства є використання сучасних фінансових інструментів. Такі інструменти дозволяють підвищити ефективність фінансового управління та мінімізувати фінансові ризики.

Для покращення фінансового забезпечення ТОВ «ЕкоТех» доцільно використовувати:

- фінансовий лізинг;
- факторинг;
- банківські кредитні лінії;
- електронні системи фінансового контролю;
- сучасні програмні продукти для фінансового аналізу.

Фінансовий лізинг дозволить підприємству оновлювати обладнання без значних одноразових витрат. Це сприятиме модернізації виробництва та підвищенню ефективності діяльності.

Факторинг дасть можливість прискорити отримання коштів за дебіторською заборгованістю та покращити ліквідність підприємства. Використання кредитних ліній забезпечить підприємству доступ до додаткових фінансових ресурсів у разі необхідності.

Важливим напрямом удосконалення фінансового управління є цифровізація фінансових процесів. Використання сучасного програмного забезпечення дозволить автоматизувати фінансовий аналіз, контроль витрат та управління грошовими потоками[3].

Для оцінки ефективності запропонованих заходів доцільно здійснити прогноз результативності їх впровадження.

Таблиця 2.9

Прогноз результативності запропонованих заходів для ТОВ «ЕкоТех»

Показник доходів	2025(факт)	Прогноз після впровадження
Чистий дохід від реалізації, тис. грн	17100	19200
Чистий прибуток, тис. грн	2380	3050
Рентабельність продажів, %	13,9	15,9
Коефіцієнт поточної ліквідності	2,08	2,25
Частка власного капіталу, %	66,7	70,0
Оборотність дебіторської заборгованості, днів	42	30

Прогнозні дані свідчать про те, що впровадження запропонованих заходів дозволить підвищити ефективність використання фінансових ресурсів підприємства. Очікується зростання чистого прибутку на 670 тис. грн та збільшення рентабельності продажів до 15,9 %.

Покращення показників ліквідності та фінансової стійкості свідчить про зміцнення фінансового стану підприємства. Скорочення термінів погашення дебіторської заборгованості сприятиме прискоренню оборотності коштів та підвищенню платоспроможності підприємства.

Отже, удосконалення системи формування та використання фінансових ресурсів є важливою умовою підвищення ефективності діяльності ТОВ «ЕкоТех». Реалізація запропонованих заходів сприятиме зміцненню фінансової стійкості підприємства, підвищенню прибутковості діяльності, оптимізації структури капіталу та забезпеченню стабільного розвитку підприємства в сучасних економічних умовах.

ВИСНОВКИ

У процесі виконання курсової роботи було досліджено теоретичні та практичні аспекти формування й використання фінансових ресурсів підприємства. Проведене дослідження дозволило зробити висновок, що фінансові ресурси є важливою складовою діяльності будь-якого підприємства, оскільки саме вони забезпечують безперервність виробничого процесу, фінансову стійкість, виконання зобов'язань та реалізацію стратегічних цілей підприємства.

У першому розділі роботи було розкрито сутність, економічний зміст та класифікацію фінансових ресурсів підприємства. Встановлено, що фінансові ресурси являють собою сукупність грошових коштів, які перебувають у розпорядженні підприємства та використовуються для здійснення господарської діяльності. Визначено, що основними джерелами формування фінансових ресурсів є власні, залучені та позикові кошти.

Дослідження особливостей формування фінансових ресурсів показало, що важливу роль у забезпеченні ефективної діяльності підприємства відіграють прибуток, амортизаційні відрахування та кредитні ресурси. Обґрунтовано, що оптимальне поєднання внутрішніх і зовнішніх джерел фінансування сприяє зміцненню фінансової стійкості підприємства та підвищенню ефективності використання фінансових ресурсів. Також було визначено основні чинники, що впливають на обсяг фінансових ресурсів підприємства, серед яких рівень прибутковості, обсяги реалізації продукції, податкова політика держави, інфляційні процеси та стан кредитного ринку.

У роботі було досліджено напрями використання фінансових ресурсів підприємства та визначено основні показники оцінки ефективності їх використання. Встановлено, що раціональне використання фінансових ресурсів забезпечує підвищення прибутковості діяльності підприємства, зміцнення його фінансової стійкості та конкурентоспроможності.

У другому розділі курсової роботи проведено аналіз формування та використання фінансових ресурсів ТОВ «ЕкоТех». У ході дослідження було здійснено організаційно-економічну характеристику підприємства, проаналізовано структуру капіталу, динаміку доходів, витрат та прибутку. Результати аналізу свідчать про позитивну тенденцію розвитку підприємства, зростання обсягів реалізації продукції та підвищення рівня прибутковості діяльності.

Проведений аналіз фінансового стану ТОВ «ЕкоТех» показав, що підприємство має достатній рівень ліквідності та фінансової стійкості. Показники рентабельності мають тенденцію до зростання, що свідчить про ефективне використання фінансових ресурсів. Водночас у діяльності підприємства були виявлені окремі проблеми, пов'язані зі зростанням виробничих витрат, залежністю від кредитних ресурсів та необхідністю вдосконалення управління дебіторською заборгованістю.

У третьому підрозділі роботи запропоновано основні напрями вдосконалення формування та використання фінансових ресурсів підприємства. Зокрема, рекомендовано впровадження системи бюджетування, оптимізацію структури капіталу, підвищення ефективності управління оборотними активами, скорочення витрат та використання сучасних фінансових інструментів, таких як лізинг і факторинг.

Розроблені рекомендації спрямовані на підвищення прибутковості діяльності підприємства, зміцнення його платоспроможності та фінансової незалежності. Проведений прогноз результативності запропонованих заходів показав, що їх впровадження сприятиме зростанню чистого прибутку, підвищенню рентабельності та покращенню показників

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 436-IV.
2. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI.
3. Бланк І. О. Фінансовий менеджмент : підручник. Київ : Н4. Білик М. Д. Фінанси підприємств : підручник. Київ : КНЕУ, 2021. 520 с.
4. Білик М. Д. Фінанси підприємств : навчальний посібник / М. Д. Білик, Л. Д. Буряк. Київ : Професіонал, 2022. 320 с.
5. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств : підручник / за ред. А. М. Поддєрьогіна. 7-ме вид., перероб. та допов. Київ : КНЕУ, 2023. 519 с.
6. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств : підручник. Київ : КНЕУ, 2020. 600
7. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства : навч. посіб. Київ : Знання, 2020. 654 с.
8. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2021. 312 с.
10. Опарін В. М. Фінанси підприємств : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2022. 480 с.
11. Коваленко О. В. Фінансовий аналіз : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 368 с.
12. Мних Є. В. Економічний аналіз діяльності підприємства : підручник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2022. 536 с.
13. Фінклер М. І. Фінанси підприємств : навчальний посібник. Львів : Новий Світ-2000, 2020. 420 с.
14. Міністерство фінансів України. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. [Міністерство фінансів України] (https://mof.gov.ua?utm_source=chatgpt.com)
15. Державна служба статистики України. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Державна служба статистики України](https://www.ukrstat.gov.ua?utm_source=chatgpt.com)

16. Національний банк України. Офіційний сайт Національного банку України. [Національний банк України](https://bank.gov.ua?utm_source=chatgpt.com)
17. Економіка та держава. Наукові статті з питань фінансового забезпечення підприємств.
18. Фінанси України. Матеріали щодо формування та використання фінансових ресурсів підприємств.
19. Економічний аналіз. Публікації з проблем фінансового менеджменту підприємств.
20. Верховна Рада України. Законодавча база України.
[Верховна Рада України](https://zakon.rada.gov.ua?utm_source=chatgpt.com)